

Finansdepartementet
Avdelningen för offentlig förvaltning
103 33 Stockholm

Fi.registrator@regeringskansliet.se

Stockholm 2017-02-23

Remissvar: Valfärdsutredningens delbetänkande Ordning och reda i välfärden (SOU 2016:78)

Dnr Fi2016/04014/K

Läkemedelsindustriföreningen (LIF) vill med detta remissvar lämna synpunkter på rubricerade utredning eftersom den innehåller förslag som vi bedömer kommer att få negativa konsekvenser för hälso- och sjukvårdens utveckling, och som innebär stora ingrepp i de grundläggande förutsättningarna för möjligheterna att driva företag i Sverige. Vi vill betona att våra synpunkter framförallt gäller utredningens förslag med bäring på företagande inom hälso- och sjukvårdssektorn.

LIF avstyrker utredningens förslag om vinstbegränsning för företag som är verksamma inom hälso- och sjukvårdssektorn med offentlig finansiering.

Kort om LIF

LIF är branschföreningen för forskande läkemedelsföretag i Sverige, och representerar – tillsammans med associerade föreningen IML (Innovativa Mindre och medelstora Life Science-företag) – ca 90 företag. Läkemedelsföretagen i Sverige exporterade 2015 för 71 miljarder kronor, vilket genererade ett exportnetto om 37 miljarder kronor. Läkemedelsbranschen står därigenom för 6 procent av den svenska varuexporten, och är den näst största nettoexporterande branschen i Sverige. Läkemedelsföretagen investerar också årligen omkring 9 miljarder kronor i forsknings- och utvecklingsverksamhet i Sverige, och läkemedelsbranschen är den forskningsintensivaste av alla branscher.

Våra argument mot vinstbegränsning inom hälso- och sjukvården

Vi anser övergripande att förslaget om vinstbegränsning för företag som är verksamma inom hälso- och sjukvården skulle få mycket negativa konsekvenser för vårdens kontinuerliga utveckling. I dag diskuteras alltmer hur sjukvården i högre utsträckning kan utgå från den enskilde patienten, och hur sjukvården kan fokusera mer på de vårdresultat som uppnås. Att uppnå så god hälsa hos patienten som möjligt för varje insatt krona blir allt viktigare, och huruvida vården utförs av en offentlig eller privat vårdgivare borde därigenom bli underordnat. Denna långsiktiga strukturomvandling från dagens produktionsstyrda till en mer kvalitetsstyrd sjukvård syftar till bättre vård och bättre hälsa i befolkningen. Därför framstår utredningens resonemang kring – och ifrågasättande av – privata aktörer inom hälso- sjukvården som inaktuella och inte i linje med den önskade utvecklingen i övrigt.

Förslaget om vinstbegränsning går också i direkt motsatt riktning till regeringens politik inom Life Science-sektorn, varav hälso- och sjukvården utgör en betydande del. Regeringen gör omfattande insatser för att stärka Sverige som Life Science-nation, kanaliserat via den statliga Life Science-samordnaren och ett Strategiskt Samverkansprogram – men även Forsknings- och innovationspropositionen betonar vikten av samverkan med näringslivet som en strategisk framgångsfaktor. Regeringen vill öka de svenska och utländska företagsinvesteringarna och antalet jobb inom Life Science-sektorn, och läkemedelsbranschen stödjer denna politik fullt ut. En stark Life Science-sektor bidrar positivt till hela Sveriges ekonomi, till utvecklingen av näringslivet, till skarp forskning inom akademien och i företagen, samt till högre kvalitet inom hälso- och sjukvården. Eftersom förslaget till vinstbegränsning innebär en kraftig inskränkning i möjligheterna att driva långsiktigt lönsamma företag – som kan bidra till investeringar, arbetstillfällen, exportinkomster och skatteintäkter – går detta i rakt motsatt riktning mot den politik som regeringen i övrigt driver inom Life Science-sektorn. Dessutom sänder det olyckliga och motstridiga signaler kring hur regeringen ser på företag och företagande, vilket riskerar att negativt påverka företagen inom Life Science-sektorn, som har mycket stora behov av långsiktighet och förutsägbarhet.

Övriga argument mot vinstbegränsning

- Den svenska hälso- och sjukvården står inför flera betydande utmaningar som rör de strukturella grunderna i vårt sjukvårdssystem. En sådan är behovet av en omfattande omstrukturering i riktning mot en mer patientcentrerad vård där primärvården ges större tyngd. En annan utmaning är den pågående digitaliseringen och de behov av förändrade regelverk och interoperabilitet som den medför. En tredje utmaning är nivåstruktureringen av den högspecialiserade sjukvården, som möjligtvis är ännu mer nödvändig nu efter att regionreformen avblåsts. Den nationella styrningen och samordningen av hälso- och sjukvården behöver fokusera på dessa och ett flertal andra stora utmaningar. En nyckel för att klara detta är samverkan mellan alla aktörer inom vården – inte att skapa ett regelverk som riskerar att leda till att många företag försvinner från hälso- och sjukvården.
- Utredningen har inte kunnat visa att ekonomisk vinst hos företag som är verk-samma inom hälso- och sjukvården skulle stå i konflikt med god vård. Tvärtom visar SKL:s kontinuerliga mätningar att privata vårdgivare uppvisar i genomsnitt bättre vårdresultat, bättre tillgänglighet och har högre kontinuitet i vården jämfört med offentliga vårdgivare. Detta trots att landstingens ersättningssystem ger samma ersättning per insats eller patient. En vinstbegränsning som leder till att privata vårdgivare försvinner från hälso- och sjukvården riskerar därför att leda till sämre – istället för bättre – sjukvård för patienterna.
- Just nu pågår en snabb utveckling vad gäller digitaliseringen av hälso- och sjukvården. En betydande del av utvecklingen drivs framåt av innovativa – och i många fall små – företag. Det är framför allt privata företag som står för driv, energi och hög innovationstakt. Samtidigt pågår i alla landsting och regioner en process för att justera regelverk och ersättningsmodeller som gör det möjligt att kunna införa nya digitala lösningar som är till gagn för patienterna. Regeringen driver på denna utveckling via statliga bidrag och framtagandet av en nationell strategi, syftande till

att Sverige ska vara bäst i världen på e-hälsa 2025. Att då samtidigt införa en långtgående vinstbegränsning skulle få omfattande negativa konsekvenser för den i högsta grad nödvändiga utvecklingen och digitaliseringen av hälso- och sjukvården.

Med vänlig hälsning

Anders Blanck
Generalsekreterare

